

храна. Чрезъ тѣхъ растението изпуска излишната вода, която сѣ изсмукали коренитѣ; чрезъ тѣхъ то диша, както и всички животни.

Фиг. 3. Кожица отъ листъ. На нея се виждатъ три устица.
(Силно увеличено).

Ако обѣлимъ корицата отъ долната страна на единъ листъ и я разгледаме съ увеличителното стъкло, ще забележимъ множество малки отворчета, разпрѣснати по цѣлата кожица. Тѣзи отворчета се наричатъ **устица**. Презъ тѣхъ растението изпуска навънъ излишната влага, която е изсмукана изъ почвата. Интересни сѣ тия устица. Кога е сухо и почвата има твърде малко влага, устицата се стѣсняватъ, дори се затварятъ. Тогава растението изпуска малко вода. Наопаки. Презъ кишовно време, когато въ земята има

обилно вода и нѣма защо да се пести, устицата се разтварятъ, за да пуснатъ въ въздуха (въ видъ на паръ) изобилната влага, която не е нужна на растението.

Съ това работата на листата не се свършва. Тѣ иматъ и други много по-важни служби.

Всѣки отъ насъ знае, че **растението не може да живѣе безъ въздухъ**. На хората и животнитѣ въздухътъ е потрѣбенъ, за да дишатъ. Би трѣбвало да допуснемъ, че той е нуженъ на растенията за сжщата цель.

— Много право. Растенията дишатъ сжщо така, както човѣкътъ и животнитѣ, съ тая само разлика, че човѣкътъ и животнитѣ дишатъ съ бѣлитѣ си дробове, а растенията — съ листата.

Но ние знаемъ още, че безъ свѣтлина растението сжщо така не може да живѣе. Защо му е нужна свѣтлина?

— Презъ своитѣ устица листата поематъ изъ въздуха невидимо отъ нашето око храна — **въгледвуокисъ**. Тукъ, въ листата, приижда изъ почвата вода съ разтворени въ нея хранителни вещества; тукъ суровата храна се преработва и се обръща въ хранителенъ сокъ, който дава животъ и сила на всички части на растението. Главенъ работникъ е **свѣтлината**. Върху нейната служба ще говоримъ въ следната книжка.